UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto colu[m]bano abbate. Cap[itulum]. xciiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70797

Visual Library

nachus effectus annis deo ſeruiuit: deinde di-
uina inſpiratus grã cū eſſet annoꝝ .xviij. ad
apl'oꝝ limina viſitāda romam deuenit: ibiq3
pauꝑibus ſubuenire cepit: ⁊ ꝑ trienniū ibidē
talibus opibus vacauit. Audiēs aūt edictum
numeriani imꝑatoris de xp̄i noīe ꝑſequēdo:
fugiēs in ſpelūca latuit. Sȝ poſt mēſes tres
vidit in ſōnijs virū ſplēdidū aurea vga ſe tā-
gentē: ſibiq3 mādātē: vt romā itraret: ⁊ mar
tyriū cōſtāter ſuſcipet. Ingreſſus itaq3 vrbē
⁊ tētus a celerino p̄fecto: duȝ ſacrificare nol
let: pmo quidē nodoſis fuſtib⁹ cedit̃: ⁊ plūba
tis in maxillis cōtundit̃: deīde in equuleo ſu-
ſpēdit̃: ⁊ vngulis ferreis lacerat̃. Nouiſſime
in xp̄i ꝯfeſſione ꝑſiſtēs imobilis gladio capi-
te trūcat̃ nō lōge ab vrbe roma. Naute vō q̄-
dā bicucine ex aphrica corp⁹ cōciuis ſui rapi
entes: naui īpoſuerūt ad ſuā patriā deferen-
dum. Sȝ dū hoc p̄fect⁹ itellexiſſet: iuſſit nau
tas cōprehēdi. Qui hoc cōperto territi fuge
rūt: ⁊ nauē dimiſerūt. Prefect⁹ vō nauē: in q̄
iā corpus martyris poſitū erat ſarmētis re-
plētā: iuſſit in medio mari cōburi. Sȝ deo di
ſponēte nauis a vēto ſine nauta ide repellit̃:
⁊ angelo duce ad littus parentine ciuitatis ꝓ
uincie hiſtrie deducit̃: vbi ſanctum corpus a
chriſtianis condigno honore ſepelitur: q̄ paſ-
ſus eſt .xi. kal'. decembris.

¶ De ſancto colūbano abbate. Cap. xciiij.

COlūba-
nus abbas cla-
ruit in gallia tē-
poribꝰ theodori
ci ⁊ clodouei re-
gū frācoꝝ. Hic ex hibernia i
ſula nat⁹ cū adhuc matris vte
ro geſtaret̃ vidit ei⁹ genitrix
ꝑ ſomniū ſe ſolē parere mun
dū illuminantē: q̄ adhuc puer liberalibus di-
ſciplinis inſtructus: relicta mr̄e p̄re iā defū-
cto a venerabile viro ſenile ſacris litteris ⁊
regularibus iſtitutis ibutus eſt. Et cū eēt an
noꝝ .xxx. aſſumptis .xij. comitibus venit i ita
liā: ⁊ īde acceſſit ad galliā verbū dn̄i p̄dican
do: cui a ſigiberto rege aſtroſioꝝ ⁊ burgun-
dionū ꝯceſſiōe fcā vaſtā heremū noīe veſagū
cū ſocijs ſuis habitare cepit: ⁊ ꝑ annos .lx. ni
hil vltra ꝙ herbas ⁊ radices māducauit. Ab
bas aūt euorcius monaſterij ſalicis diuinit⁹
per viſū admonitus: beato viro colūbano ne
ceſſaria vite eq̄s oneratis trāſmiſit: quorum
ductorē marculū eius diſcipulū cōſtituit. Sȝ
dū ille viā penitus ignoraret: deo duce ipſe
cū equis recto itinere ad cellā viri dei ꝑue-
nit. Hic multoꝝ miraculorum gloria clarauit.
Cū in quodā ſpecu: vbi orare ſolebat vrſuȝ re
periſſet: licētiat⁹ vrſus: ab eo: locū ip̄ȝ nunꝙ
repetijt. Frater quidā grauiter egrotabat: ⁊
abbas vnde ip̄ȝ reficeret: nō habebat. Inſpi
ratus ergo repente quidā diuinitus cū pani-
bus ⁊ pulmentis venit: eaq3 patri obtulit: ⁊
ſic lāguenti ſubuenit. Et dū pro vxore bn̄fa-
ctoris oraſſet: languēte: continuo ſanata eſt.
Cum aūt fratres aquā i' primo nō haberēt:
ſed a lōge ipſaȝ multo labore deferrent: fon-
tem de ſaxo ſua oratione ꝓduxit: qui manat
ibidē vſq3 in p̄ſens tēpus. Deinde in caſtro
luxouio monaſteriū latius cōſtruxit: ꝓpt̃ fra
trū multitudinē exereſcētē. Die quadā dum
gallo monacho p̄cepiſſet: vt ad piſcādum ad
flumē bruſcā iret: ⁊ ille ad ligonē fluuiū ꝓri
miorē acceſſiſſet: ⁊ multos piſces inueniens
nihil cepiſſet: correptus de iobediētia ab ab-
bate ad locū iuſſum adijt: ⁊ piſciū multitudi
nē cepit. Aliqn̄ exiſtens in orone in quadā ru
pe: cognouit per ſpiritū oēs ſuos fratres do-
mi relictos eſſe languētes: ⁊ veniēs vix eos q̄
egrotis miniſtrarēt ſanos repperit: eiſq3 oi-
busvt ad meſſeȝ p̄cidendā ſurgerēt impauit.
Et cōtinuo oēs ſanati ſurrexerūt: ⁊ opari ce
perūt. Et cū illis metētibus pluuia maxima
erupiſſet: imbrē a metētibus fratribus adeo
cōpeſcuit: vt pluuia circūquaq3 cadente: nec
frēs nec ſegetes in aliq̄ madidaret. Puerum
etiā q̄ metēdo ſibi digitū falce p̄ciderat: ſola
ſaliua ſanauit. Seipſuȝ cū duob⁹ ſocijs in he
remo vnico pane diuinit⁹ multiplicato ꝑ di-
es .xij. indeſinēter ſatiauit. Fratrē inſuꝑ quē-
dam qui cedēdo ligna ſe grauiter ſecuri vul-
nerauerat in momēto ſanū effecit. Cuidam
coruo vnaȝ ex chirothecis eius aſportauerat:
vt illā reportaret p̄cepit: ⁊ cōtinuo ipſaȝ ret-
tulit. ¶ Dū quadā vice triticū in horreo defe
ciſſet: ⁊ ex hoc guignocus ꝓcurator monaſte-
rij plurimū heſitaret: oratiōnē fudit: ⁊ mane
horreū tritico repletū inuētū eſt: qḋ tn̄ clau-
ſum extiterat: eiuſq3 claues cellarius hēbat.
¶ Apud fontanas monaſteriū .lx. frēs terrā
colētes: duob⁹ panibus ⁊ modico ceruiſie: ad
ſatietatē plene refecit. ¶ Cū vrſum in nemo
re iuxta cerui cadauer inueniſſet: p̄cepit be-
ſtie ne coriū lederet: ſed frībus pro calceis di
mitteret. Miſſoq3 poſtmodū illuc nūcio: co-
riū ſanum recepit. ¶ Duci gualdeleno eiuſq3
cōiugi flauie ad ſe accedētibus: vt ſobolē eis
ip̄etraret: tā faciliter optatū obtinuit: vt an-
teꝙ domū rediſſent: p̄gnās mulier eēt. Natū
ergo puerū ⁊ donanim noīatū. Colūbano in
monaſterio parētes obtulerūt: ꝑ q̄ plēs ali-
os filios poſtmodū genuerūt. ¶ Theodori-
cum regē de adulterio īcrepabat: eo ꝙ relicta
regina natos de cōcubina ꝓcreabat: vn̄ ab eo
⁊ brunichilde eius auia regi in crimīe fauēte
multas īſidias ⁊ ꝑſecutiōes ꝑpeſſus de mona
ſterio ſuo eiect⁹ ē. Et i exiliū act⁹ ſepi⁹ reuo
cat̃. Iterūq3 frequenter fugabat̃: plurieſq3
ꝑiculo mortis expoſit⁹: diuina tādē vtute libe

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ratus euaſit. Apud veroçienſe oppiduꝫ vbi a
rege fuerat relegatus: cōpeditos oēs de car-
ceribus diuina v̄tute ſolutos eduxit. Et dum
ad carceres per ſatellites repetunt̄ ad virum
dn̄i eccleſia legētē cōfugiūt. Quo ītrātes ſa-
tellites ⁊ p̄ſentē q̄rētes videre nō potuerunt
⁊ neminē abſolutoꝝ cape valuerunt. Tādem
rex diuina vltiōe in ſua gēte ꝑcuſſus: deiqꝫ ti
mēs iudiciū: columbanū ad ꝓpria reuocauit.
Cū apud turonū pecuniā quā ſanctꝰ paupibꝰ
dare decreuerat fur exportaſſet: ⁊ abbas ad
ſepulchrū ſcti martini oraret: latro ſubito cō
pūctus rediit: ⁊ ablata reſtituit. In villa q̄dā
ꝓpe ſueuos: gētiles quoſdā cuppā maximā. l.
modioꝝ vino repletaꝫ deo ſuo libare volētes
inuenit: ⁊ in cuppā īſufflauit. Statiqꝫ cuppa
ꝑ fruſta frāgit̄: ⁊ vinū effundit̄: ⁊ barbari
cōuertunt̄. Dū frēs ad pomeriū ꝓ pomis de-
ferēdis miſiſſet: illiqꝫ reuertētes vrſuꝫ ingē-
tem poma rapiētēꝫ nūciaſſent. Sāctꝰ ꝑ fra-
tres vrſō mādauit: vt aſſignatis ſibi quorūdā
ramoꝝ pomis: cōtētus exiſtat: ⁊ reliq̄ frībus
dimittat. Qđ fera deiceps adiplere curauit.
Spiritu ꝓphetico plenꝰ clothario regi predi
xit: ip̄m in breui regna theoberti ⁊ theodori
ci regū obtēturū. Qđ vt p̄dixerat ſic euenit.
Nā orta guerra iter eos de terris regnoꝝ: in
tubiancēſi caſtro ambo adinuicē bellū cōmit-
tūt: ⁊ theobertꝰ ſupat̄: ⁊ captꝰ ad brunichil-
dem reginā deſtinat̄. Quē illa ſicut eidē re-
gi dudū ſctūs colūbanꝰ p̄dixerat clericū fieri
fecit: ⁊ in monaſteriū ītruſit: atqꝫ poſt modi
cuꝫ ipſuꝫ eadē regina occidi mādauit. Sicqꝫ
theodoricus regnū illius obtinuit. Sed poſt
modicū tēpus in vltioneꝫ iniurie ſancto viro
illate: theodoricus iuxta meldēſe caſtrū flu-
mine iteriit: ⁊ ſic clotharius vtrūqꝫ ipſorū re
gnū acquiſiuit: qui ⁊ theodorici ꝓgeniē cun-
ctā deleuit. Deinde vir dn̄i italiā petēs: mo-
naſteriū bobiēſe cōſtruxit: ⁊ baſilicā antiquā
ſemiruptā reparauit: quo dū ꝓpter aditū ar
duū trabes ad edificium de nemore excisas.
plauſtris deferre nō poſſent: virtute viri ſan
cti duo vel tres ex fratribus trabē quā vix q̄t
tuor boues trahere potuiſſent: humeris leui-
ter deferebāt: ꝓut vie anguſtia exigebat: do-
nec cenobiū omne ꝑfectuꝫ eſt. Cōſumato v̄o
opꝰe vir dn̄i poſt annū reuolutū feliciter in pa
ce quieuit. xi. kal. decembris: ibiqꝫ ſepultus
miraculis refulget.

De ſancto colūbano cōfeſ. Cap̄. xcv.

Colūbanus ali-
us fuit monachus cenobij luxo
uienſis ex genere ſancti colum
bani abbatis: eiuſqꝫ diſcipu-
lus: qui ſimul cum eo ex hiber-
nia egreſſus eſt. Hic ſanctiſſime vite fuit: cui
⁊ aues ⁊ beſtie ſicut ⁊ colūbano magno pare-
bant: ⁊ ad eius īperiū veniebāt: ſeqꝫ manibꝰ
illius: ac ſi eſſent catuli attrectari ꝑmittebāt.
Cū aūt ſanctus vir ad extrema veniſſet: diebꝰ
pluribꝰ febre correptꝰ: vidit ad ſe virū ſplen
didū venientē q̄ ſibi dixit: ꝙ tūc ipſum a cor-
pore educere nō valebat: eo ꝙ p̄ris ſui p̄ces ⁊
lachryme ipſuꝫ impediebāt. Qđ ille audiens
⁊ durius deflens: ſctm̄ colūbanū abbatē ꝑ nū-
ciū accerſitū rogat: vt trāſitū ſuū nō īpediat:
eo ꝙ ſe ad vitā ituruꝫ nullatenus dubitabat.
Cui ſctūs abbas corpus dn̄icū obtulit: illeqꝫ
ſūpto pacis oſculo de licētia p̄ris e carne mi-
grauit. Sepultus in monaſterio luxouienſi:
vbi ⁊ in miraculis viuit.

De ſctā cecilia v̄gi. ⁊ mar. Cap̄. xcvi.

Cecilia
virgo ⁊ mar-
tyr rome paſ-
ſa eſt ſub al-
machio vrbis
p̄fecto tp̄e marci aurelij ⁊ cō
modi īperatoꝝ: que ex nobi-
liſſimo romanoꝝ genere ex-
orta: ⁊ ab ipſis cunabulis ī fi
de xp̄i erudita: abſconditū ſemꝑ xp̄i euāgeli-
um gerebat in pectore: ⁊ nunꝙ a colloquijs di
uinis ⁊ orōne ceſſabat: ſuāqꝫ virginitatē con
ſeruari a dn̄o exorabat. Cū aūt cuidā iuueni
noīe valeriano deſponſata fuiſſet: ⁊ dies nu-
ptiarū inſtituta eſſet: illa ſubtꝰ ad carnē cili-
cio induta: deſuꝑ auratis veſtibꝰ tegebat̄: et
cātātibus organis: illa in corde ſuo ſoli domi
no decātabat: ⁊ biduanis ac triduanis ieiu-
nijs orās ſe dn̄o cōmēdabat. Venit igit̄ nox
in qua cū ſpōſo ſuo ſuſcepit ſecreta cubiculi ſi
lentia. Quē cecilia alloquēs dixit: ſe habere
ſecretū: qđ ei cōfiteri vellet: ſi ille iuratꝰ aſſe
reret: tota illud obſeruātia cuſtodire. Iura-
uit valerianus illud nulla neceſſitate detege-
re. Tūc illa ait: ſe angelū dei amatorē habe-
re: qui nimio zelo corpus eius cuſtodiret: aſſi
due: q̄ ſi ſentiret: ꝙ ipſam ſpōſus eius amore
polluto cōtingeret cōtra ip̄m furorē ſuū exa-
gitaret: ⁊ ip̄m occideret. Si aūt cognoſceret
ꝙ illā ſyncero amore diligeret: ip̄m quoqꝫ ſi-
cut ⁊ ipſam ꝑfecte amaret: ⁊ grām ſuam ipſi
oſtēderet. Valerianꝰ nutu dei diuinitus īſpi
ratus rn̄dit: vt ipꝫ ſibi angelū oſtēderet: quē
ſi vere angelum dei ꝓbaret: hortata ſibi face
ret. Si aūt virū aliū diligeret: vtrūqꝫ gladio
feriret. Cui cecilia ꝓmiſit: vt ſi in vnū deum
credere vellet: ⁊ ſe purificari ꝑmitteret: an-
gelū videre poſſet: īponēs ei vt tertiū ab vr-
be miliariū via apia ꝑgeret: ⁊ paupes inuen
tos elemoſynā petētes ex parte cecilie ſaluta
ret: eoſqꝫ rogaret: vt ad ſactū papā vrbānum
eū adduceret: qꝛ ad ip̄m ſecreta quedā ꝓferē
da haberet. Cui inuēto oīa v̄ba cecilie indica